

Gyermekvédelmi tükör 2013: Diplomás családgondozók tömege a létminimum alatt

A gyermekek védelméről szóló törvény 1997. évi hatálybalépése hatalmas előrelépés volt a gyermek, gyermekes családok segítésének szemléletében és gyakorlatában egyaránt. A szülők önkéntességére és erőforrásainak mozgósítására építő, a problémákat nem hatósági, hanem szolgáltatás szintű kezelését előtérbe helyező gyermekjóléti szolgálatok az ország minden települését magába foglaló teljes rendszere néhány év alatt kiépült. A területen dolgozó munkatársak (diplomás családgondozók) a gyermekek mindenek felett álló érdekét képviselve szoros együttműködésben dolgoznak többek között az egészségüggyel, az oktatással, a különböző hatóságokkal és az önkormányzattal.

A gyermekjóléti szolgálatokban végzett szociális segítő munka rendkívül megterhelő: minőségben, munkaidőben és felelősségben egyaránt. Tartalmát tekintve pedig gyerekek sorsát meghatározó tevékenységet végeznek. Ez a munka azért rendkívül fontos, mert a jövő nemzedékeinek fejlesztését, értékeik kibontakoztatását csak komplex módon lehet megvalósítani. **Hiába az erőfeszítés, a magas szintű oktatási, egészségügyi, kulturális stb. támogatás, ha a gyermek nélkülözésben, elhanyagoló, esetleg bántalmazó közegben nő fel, nem válhat egészséges mentális állapotú felnőtté.**

A szakemberek a rájuk nehezedő felelősség miatt fokozott stressznek vannak kitéve, amely hosszú távon súlyos következményekkel járhat, akár egészségügyi állapotuk romlásához is vezethet. A rekreáció mindnyájuk számára elengedhetetlen, de annak anyagi fedezetét sokan nem tudják előteremteni, **szabadságuk alatt inkább fekete munkát vállalnak.**

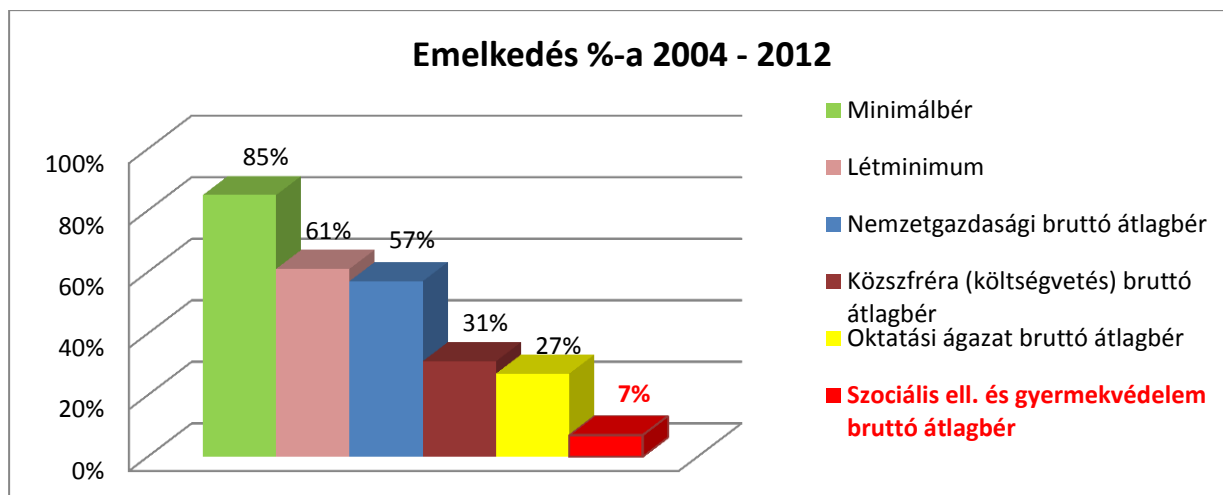
Szembetűnő jelenség, hogy az elmúlt években több munkavállaló vált „**megélhetési pályaelhagyó**”-vá. A következőkben ennek okait, hátterét és várható következményeit vizsgáljuk meg.

1. A szociális és gyermekvédelmi ellátások marginális bérhelyzete

Az infláció egyénekre, családokra gyakorolt hatásainak ellensúlyozása érdekében a minimálbér illetve a létminimum évről évre növekszik, követve az inflációs hatásokat, melyek összegeinek alakulását az alábbi táblázat tartalmazza. A különböző ágazatok bérrendszere alapvetően e mutatók változásának arányában emelkedett az elmúlt évtizedben is. E megállapítás azonban nem igaz a szociális és gyermekvédelmi ellátások esetében. 2004-2012 évek változásait vizsgálva megállapítható, hogy **a létminimum 61%-os és a minimálbér 85%-os emelkedésével szemben a szociális ágazat bruttó átlagbérének emelkedése csupán 7% volt.**

A létminimum és a minimálbér alakulása Magyarországon 2004–2012 (KSH)

Mutatók	2004	2010	2012	Emelkedés %-a 2004-2012
Létminimum 4 fős családra (nettó jövedelem)	154 590 Ft	227 334 Ft	249 284 Ft	61%
Létminimum egy főre (nettó jövedelem)	53 307 Ft	78 736 Ft	85 960 Ft	61%
Minimálbér (bruttó jövedelem)	53 000 Ft	73 500 Ft	98 000 Ft	85%
Szociális ell. és gyermekvédelem (bruttó)	101 619 Ft	105 334 Ft	108 900 Ft	7%

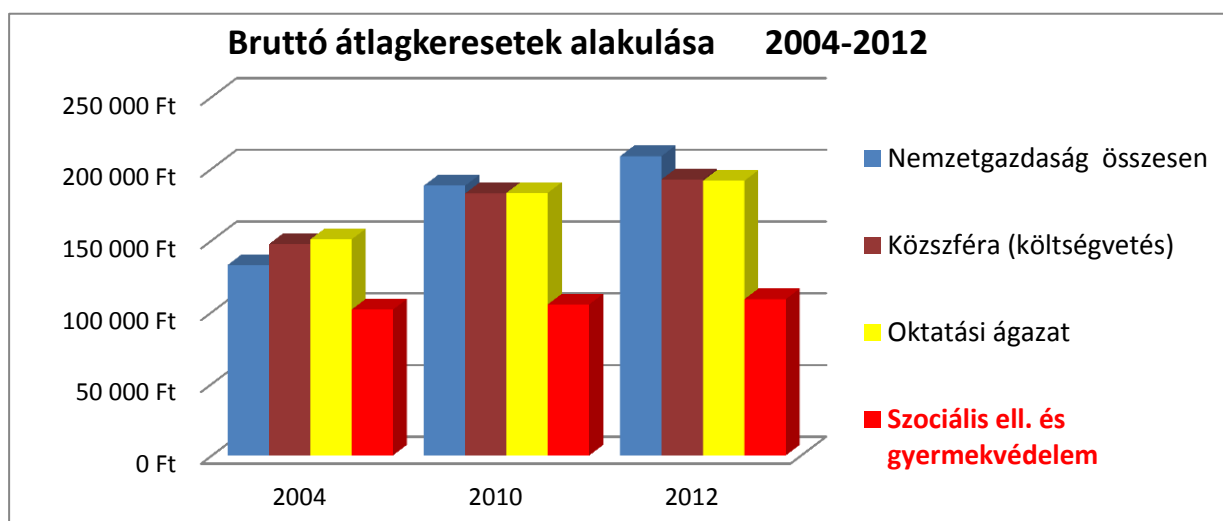

A bérfeljesztések elmaradása következtében a **szociális gyermekvédelmi ágazat soha nem látott mértékben marginalizálódott**, a terület munkavállalói tömegesen kerültek a létminimum alá, bérük csak kiegészítéssel éri el a minimálbért (részletezve a 4. pontban).

A szociális ágazat átlag bruttó munkabéreinek jelentős leszakadása azonban nem csak a létminimumhoz, vagy minimálbérhez, hanem a többi ágazathoz viszonyítottan is szembetűnő. A közalkalmazottak széles körét 1992-ben még egységes bérrendszer jellemezte, melyek az ágazati lobbik eredményeként ágazati szinteken önállósodtak és eltérő mértékű bérfeljesztéseket értek el. A KSH adatait¹ elemezve ez a megállapítás sem vonatkozik a **szociális ágazatra, hisz 9 év viszonylatában** míg a nemzetgazdaság átlagában 57%, a közszférában 31%, az oktatás területén 27% emelkedtek a bérek, addig a szociális ágazatban még az infláció mértékétől is messze elmaradó mértékben, mindössze **7%-kal**.

Az alkalmazásban állók rendszeres havi bruttó átlagkeresetének alakulása (2004–2012)

Gazdasági ág	2004	2010	2012	Emelkedés %-a 2004-2012
Nemzetgazdaság összesen	132 714 Ft	188 048 Ft	208 677 Ft	57%
Közszféra (költségvetés)	147 290 Ft	182 631 Ft	192 491 Ft	31%
Oktatási ágazat	150 524 Ft	183 055 Ft	191 459 Ft	27%
Szociális ell. és gyermekvédelem	101 619 Ft	105 334 Ft	108 900 Ft	7%

¹ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_gli022.html

2013. I. félévében az oktatás és a szociális ellátások közötti **olló tovább nyílt**. A KSH adatai alapján² a **bruttó átlagkereset** (bér + egyéb jövedelmek, juttatások átlaga) **az oktatásban 244.849 Ft, míg a szociális szférában ennek csupán 63,8%-a, azaz 156.333 Ft volt.**

A 2013. szept. 1-én hatályba lépett **pedagógus életpálya modell** bevezetésével a **különbség még inkább fokozódik**, már ijesztő mértékűre nő, hisz az eddig azonos közalkalmazotti bértábla helyébe az oktatás területén az életpálya bértábla lépett ahol az **átlagos besorolási bérnövekedés³ főiskolai diploma esetén 71%, egyetemi végzettségénél 64%** a Kjt. bértáblához viszonyítottan. Szintén ebben az évben lépett hatályba az egészségügyi bértábla is, így hasonló jelenségek lennének kimutathatók az egészségügyben dolgozó közalkalmazottakkal való összehasonlítás esetén is.

2. Diplomás munkavállalók bérhelyzetének összehasonlító vizsgálata

A gyermekjóléti és a családsegítő szolgálatoknál dolgozó családgondozók munkaköre diplomához kötött, így e területen a diplomás munkavállalók aránya meghaladja a 90%-ot.

A tevékenység jellegéből és a jogi szabályozásból adódóan e munkakörön foglalkoztatott szakembereknek szinte **semmilyen lehetősége nincs az alapilletményt kiegészítő forrásokhoz hozzájutni**, mint például a fizetett túlórákhoz, prémiumhoz, különböző pótlékokhoz (veszélyességi, ágy melletti, műszakpótlék stb.). A 13. havi fizetést, mint extra juttatás már évekkel ezelőtt megszűnt, amit a következő években a társágzatok tudtak kompenzálni a bértáblától való elszakadással, a szociális szféra nem E helyzetből adódóan **a családgondozók alapilletménye és az átlagkeresete között nincs, vagy nagyon kicsi eltérés mutatkozik**, míg a közszféra illetve a nemzetgazdaság más területein e lehetőségek okán kb. 20%-kal emelkedik a dolgozók átlagkeresete az alapilletményhez viszonyítottan.

Családsegítő és gyermekjóléti családgondozók besorolási bruttó bére (2013.10. hó) egyéb területek bruttó átlagkeresetéhez viszonyítottan⁴

	Alapilletmény		Átlagkereset	
	Főiskola	Egyetem	Főiskola	Egyetem
Nemzetgazdaság összesen	269 815 Ft	388 337 Ft	314 448 Ft	463 246 Ft
Közszféra (kölségvetés)	204 699 Ft	282 980 Ft	237 551 Ft	340 638 Ft
Diplomás családgondozó 22 éves munkaviszonnyal	149 100 Ft	172 900 Ft	N.a.	
Diplomás családgondozó 11 éves munkaviszonnyal	135 400 Ft	148 900 Ft		
Diplomás családgondozó 2 éves munkaviszonnyal	122 000 Ft	129 500 Ft		

² http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_stat_panel

³ Sok-e vagy kevés? az új pedagógus életpálya által biztosított munkabér. Petróczy Gábor tanügyigazgatási szakértő: http://www.petroczy.eoldal.hu/cikkek/igazgato_kollegaknak/Fizetesek_az_uj_pedagogus_eletpalya_modellben.2.html

⁴ http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=afsz_stat_egyeni_berek_2012

Ha az átlagkeresetek különbözőségeinek fent említett tényezővel nem számolunk, és csupán az alapilletményeket vizsgáljuk meg, még akkor is az állapítható meg, hogy:

a **főiskolai diplomával és pl. 11 éves munkaviszonnal rendelkező családgondozók**

- a **nemzetgazdaságban** foglalkoztatottak átlag alapilletményének **50%-át**,
- a **közsférában** foglalkoztatottak átlag alapilletményének **66%-át**, míg

az **egyetemi diplomával és pl. 11 éves munkaviszonnal rendelkező családgondozók**

- a **nemzetgazdaságban** foglalkoztatottak átlag alapilletményének **38%-át**,
- a **közsférában** foglalkoztatottak átlag alapilletményének **53%-át tudhatják magukénak.**

A fent bemutatott alapberek közötti **rendkívüli különbség túlóra és pótlékok hiányában** az átlagkeresetek viszonylatában **tovább nő.**

A gyermekjóléti szolgáltatás **célcsoportja túlnyomórészt megegyezik az oktatás célcsoportjával**, azaz szintén a gyermekeket, azon belül is elsődlegesen a veszélyeztetett kiskorúakat segíti. Ennek ellenére a **gyermekjólét területén (és a családsegítésen is)** csupán a vezetői pótlékok elrendelése kötelező, egyéb, **a többletmunkát igénylő, a tevékenység ellátását nehezítő körülmények között való munkavégzés, vagy bármely többlettudás pótlékokkal nincs elismerve.**

Egy **szociális intézmény kinevezett igazgatójának pótléka egy iskolaigazgató pótlékának⁵ csupán 26–57% lehet**, így az oktatásban **közel négyszeresét is elérheti a vezetői javadalmazás.** De a szociális terület igazgatójánál **egy osztályfőnök** vagy egy nehéz körülmények között dolgozó pedagógus **is kaphat magasabb pótlékot.** Azonos mértékű eltérés (26–57%) mutatható ki a helyettes, szakmai vezető, telephelyvezető esetében is.

<i>Az oktatási ágazatban és a családgondozók esetében alkalmazott pótlékok fajtáinak és mértékének</i>					
<i>összehasonlítása (bruttó összegek)</i>	<i>Szociális és gyermekvéd.</i>	<i>Oktatás</i>		<i>Eltérés (%)</i>	
		<i>minimum</i>	<i>maximum</i>	<i>minimum</i>	<i>maximum</i>
intézményvezetői (magasabb vezető)	40 000 Ft	70 560 Ft	156 800 Ft	176%	392%
intézményvezető helyettesi (vezető)	20 000 Ft	35 280 Ft	78 400 Ft	176%	392%
osztályfőnöki	-	17 640 Ft	58 800 Ft		
munkaközösség-vezetői	-	8 820 Ft	19 600 Ft		
több szakot tanító	-	8 820 Ft	19 600 Ft		
hiányszakon tanító	-	17 640 Ft	19 600 Ft		
kollégiumi csoportvezetői	-	17 640 Ft	58 800 Ft		
nemzetiségi	-	17 640 Ft	19 600 Ft		
gyógypedagógiai	-	8 820 Ft	19 600 Ft		
nehéz körülmények között	-	17 640 Ft	58 800 Ft		

⁵ Sok-e vagy kevés? az új pedagógus életpálya által biztosított munkabér. Petróczy Gábor tanügyigazgatási szakértő:

http://www.petroczy.eoldal.hu/cikkek/igazgato_kollegaknak/Fizetesek_az_uj_pedagogus_eletpalya_modellben_2.html

3. Diplomások tömege a létminimum alatt

Magyarországon a létminimum⁶ 2012-ben havonta **85 960 Ft** volt. A gyermekjóléti illetve a családsegítő szolgálatokban dolgozó **diplomás családgondozók jelentős aránya a létminimum alatt, azaz abszolút szegénységben kényszerül élni:**

Egyedülálló szakember

- **főiskolai diploma esetén 9 év,**
- **több főiskolai diploma birtokában 6 év,**
- **egyetemi diplomával pedig 3 év közalkalmazotti jogviszony elérésekor tudja átlépni a létminimum összegét (sárgával jelzett mezők).**

A létminimum értékeket aktív háztartásokra, azon belül háztartástípusokra is meghatározzuk. 2012-ben a tipikusnak tekinthető, **két aktív korú személyből és két gyermekből álló háztartás létminimumértéke** $2,90 \times 85\,960 \text{ Ft} = 249\,284 \text{ Ft}$ volt havonta. Abban az esetben, ha mindkét szülő a családgondozóként dolgozik, akkor fejenként átlagosan 124.642 Ft nettó jövedelemnél többet kellene keresniük ahhoz, hogy gyermekeikkel együtt kikerüljenek az abszolút szegény kategóriából. Ehhez a jelenlegi besorolási bérekkel és a **két gyermek után járó kompenzációval** (10.000 Ft/gyermek), **továbbá a családi pótlékkal** (13.300 Ft/gyermek) is számolva mindkét szülőnek:

- **főiskolai diplomák esetén 21 (!) év,**
- **személyenként több főiskolai diploma birtokában 18 (!) év,**
- **egyetemi diplomával pedig 12 év közalkalmazotti jogviszony elérése szükséges (narancssárgával jelzett mezők)**

Családsegítő és gyermekjóléti diplomás családgondozók besorolási bérének nettó összegei⁷, a létminimum alatti bérek kiemelésével (2013.10. hó)

Munkaviszony időtartama	Főiskolai diploma	Több főiskolai diploma	Egyetemi diploma	Több egyetemi diploma
0 - 2 év	79 910 Ft	83 185 Ft	84 823 Ft	93 010 Ft
3 - 5 év	82 727 Ft	86 067 Ft	89 080 Ft	97 202 Ft
6 - 8 év	85 674 Ft	89 211 Ft	93 338 Ft	102 573 Ft
9 - 11 év	88 687 Ft	92 355 Ft	97 530 Ft	108 599 Ft
12 - 14 év	91 700 Ft	95 434 Ft	101 787 Ft	115 542 Ft
15 - 17 év	94 713 Ft	98 578 Ft	106 896 Ft	122 551 Ft
18 - 20 év	97 661 Ft	101 722 Ft	113 250 Ft	129 494 Ft
21 - 23 év	101 067 Ft	105 848 Ft	119 603 Ft	136 502 Ft
24 - 26 év	104 473 Ft	110 826 Ft	125 957 Ft	142 070 Ft
27 - 29 év	109 254 Ft	116 066 Ft	132 310 Ft	147 637 Ft
30 - 32 év	114 101 Ft	121 241 Ft	137 812 Ft	153 205 Ft
33 - 35 év	118 883 Ft	126 415 Ft	143 380 Ft	158 838 Ft
36 - 38 év	123 664 Ft	131 655 Ft	148 882 Ft	165 322 Ft
39 év -	128 446 Ft	136 830 Ft	154 384 Ft	171 807 Ft

Még inkább kilátástalan helyzet tárulna elénk, ha a **2013. évi létminimum adatával** vetnénk össze a családgondozók besorolási nettó béreit. Azonban a létminimum 2013. évi adataira pontos forrás még nem található (kb. 90.000 Ft-ra tehető), így fenti számításainkat a 2012. évi létminimum, de a 2013. évi bértábla nettó jövedelmeinek adatai alapján végeztük.

⁶ Létminimum 2012. Statisztikai tükör 2013/53. Összeállította: KSH
(<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/letmin/letmin12.pdf>)

⁷ A táblázat az egyedül álló személyekre vonatkozó összegeket tartalmazza, azaz a családi adókedvezmény ebben nem, csak a táblázat szöveges elemzése során jelenik meg.

4. Ágazaton belüli egyenlőtlenségek, kezelhetetlen bérfeszültségek

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény életbelépésekor látszólag hosszú távra szóló, az inflációt pontosan követő, az iskolai végzettségek és az eltérő időtartamú munkaviszonyok között különbségeket érvényesítő bérrendszert tudhattak a közalkalmazottak magukénak. E jogszabály **60.§-a** változatlan szövegezéssel még ma is azt garantálja, hogy „**e törvény biztosítja a közalkalmazott számára a közalkalmazotti pályán való előmenetel lehetőségét**”. Ennek eszközeként a fizetési fokozatokat tartalmazó bértáblát határozta meg, ami „a közalkalmazotti munkakörök az ellátásukhoz jogszabályban előírt iskolai végzettség, illetve állam által elismert szakképesítés, szakképzettség, doktori cím, tudományos fokozat, valamint akadémiai tagság alapján” differenciálódik. E differenciálódás alapja, induló értéke a törvény életbelépésekor még a mindenkori minimálbér volt. Ennek megfelelően a közalkalmazottság kiszámítható volt, tanulásra, szakmai fejlődésre inspirált, és semmiképpen nem jelentett szegénységet.

Az 1992-ben bevezetett közalkalmazotti bértábla „felhasználói köre” erősen megkopott, az ágazatok (egészségügy, oktatás, bírók, ügyészek stb.) ma már önálló és többségében korrigált bérrendszerrel rendelkeznek. A közalkalmazottakra vonatkozó bértábla alá ma már szinte csak a szociális ágazat tartozik.

Ez önmagában nem jelent problémát, az viszont igen, hogy a differenciálást és az előmenetelt biztosító bértábla értékei feltorlódtak. Pontosabban **ma 65 (!) fizetési kategóriába tartozó munkavállaló bérét ki kell egészíteni a minimálbérré (108.000 Ft ill. 114.000 Ft)**. Azaz szociális szférában **szinte minden diplomával nem rendelkező munkavállaló életkortól (18-65 évig), képesítéstől, besorolástól függetlenül egységesen a minimálbért keres**, ha nem jár valamilyen pótlék vagy egyéb juttatás számára (a táblázatban sárgával jelzett terület).

Közalkalmazotti illetménytáblázat bértételei (bruttó Ft/hó)

Hatályos 2008. 01. 01-től jelenleg is.

Fizetési	Fizetési osztályok (bruttó összegek)									
	A (alap)	B	C (középfokú)	D	E (felsőfokú)	F (főiskola)	G	H	I (egyetem)	J
1.	69 000	77 000	78 000	79 000	89 000	122 000	127 000	129 500	142 000	154 500
2.	70 200	78 300	79 600	81 000	91 400	126 300	131 400	136 000	148 400	163 800
3.	71 400	79 700	81 100	83 000	93 900	130 800	136 200	142 500	156 600	175 400
4.	72 600	81 000	83 100	84 900	97 000	135 400	141 000	148 900	165 800	186 900
5.	73 800	82 400	85 000	86 900	100 100	140 000	145 700	155 400	176 400	198 500
6.	75 000	83 700	86 800	88 900	103 200	144 600	150 500	163 200	187 100	210 100
7.	76 400	85 300	88 700	91 000	106 600	149 100	155 300	172 900	197 700	219 400
8.	77 800	87 800	90 700	93 800	109 900	154 300	161 600	182 600	208 400	229 000
9.	79 400	90 300	93 200	96 800	113 300	159 500	169 200	192 300	216 900	238 700
10.	80 900	93 000	95 900	99 700	116 600	166 800	177 200	202 000	225 400	248 400
11.	82 500	95 700	98 900	102 700	119 900	174 200	185 100	210 400	233 900	258 000
12.	84 000	98 400	101 800	105 700	122 600	181 500	193 000	218 900	242 500	267 700
13.	85 600	101 100	104 700	108 600	125 300	188 800	201 000	227 300	252 400	278 500
14.	87 100	104 000	107 600	111 600	128 400	196 100	208 900	235 700	262 300	289 300
	108.000 Ft ill. 114.000 Ft minimálbérré kiegészül									

A **bértábla** nem csak összegeiben nem követte a magyarországi változásokat, a **nyugdíjkorhatár emelésére sem „reagált”** (szemben pl. a pedagógus bértáblával, ahol 15 fokozat van e probléma kezelésére). Ha egy szociális szakember a 39 éves jogviszonyát eléri (akár 57 évesen), az pályafutása utolsó soros, három évenként járó béremelésben részesült, így 65 éves koráig nem számíthat átsorolásra, mert egyszerűen nincs több sor a bértáblában.

A **Kjt. bértáblában 6 éve egy Ft-ot sem emelkedtek a bérek**, míg a minimálbér, az infláció stb. természetesen nőttek ez idő alatt. Ennek következtében a minimálbéren lévő szakképesítéssel nem rendelkezők, illetve a közép- vagy felsőfokú szakképesítettek jövedelme egyre közelebb kerültek a 6 éve változatlan béren lévő diplomásokéhoz. **Ma a pályakezdő diplomások kb. 5.000 Ft-tal (bruttó 8.000 Ft) kereshetnek többet**, mint az előbb említett csoportba tartozó, szintén pályakezdő munkavállalók.

Összegezve

A fenti adatelemzések eredményei alapján igazoltta és sajnos érthetővé válik a megélhetési pályaelhagyás jelensége.

Mind a szociális és gyermekvédelmi ágazatban, mind pedig ezen belül a gyermekjóléti szolgáltatásban foglalkoztatottak marginális helyzete, szegénységbe taszítottsága, kilátástalansága megrázó és elgondolkodtató bármely józan gondolkodású ember számára.

De leginkább az az elgondolkodtató, hogy a különböző ágazatok, szakterületek folyamatos és rendszeres bérfejlesztései mellett az elmúlt 15 évben miként és miért „feledtek meg” a jogalkotók a szociális és gyermekvédelmi szféráról, továbbá, hogy miért nincs, vagy hol van a szociális lobbi, a szociális érdekvédelem.

A szakemberek szakmai és emberi méltóságának biztosítása, a tudás és a diploma értékének védelme, valamint a Magyarország gyermektársadalmának az egészséges testi, lelki, szellemi fejlődéshez és a védelemhez való jogának biztosítása megköveteli, e megalázó és méltatlan állapot azonnali felszámolását, orvoslását.

A pályát elhagyó szakember életminősége egyéni szinten a szociális rendszerből való kilépéssel javulhat ugyan, **azonban a gyermekvédelem „elnéptelenedése”, szakmai „felhígulása” vagy hanyatlása, illetve e szakterület társadalmi rangjának „elértéktelenedése” a jövő nemzedéke és a társadalom számára kilátástalan helyzetet teremtene. Hiszen a gyermekek optimális fejlődésének támogatását biztosító komplex rendszer darabjaira hullna, melynek következtében egyetlen ágazat sem tudna eredményes maradni.**

Jelen írás legfőbb üzenetének éppen azt szántuk, hogy felhívjuk a figyelmet a gyermekvédelem és egyben az egész szociális ágazat marginalizálódására, annak beláthatatlan következményeire. A kialakult helyzet már most is felfedezhető problémákat generál, és ezek eszkalálódása gyors és hatékony beavatkozás nélkül elkerülhetetlen. Ha nem állítjuk meg a folyamatot a negatív hatások mindinkább a hétköznapiok részét fogják jelenteni. A magyar társadalomnak pedig nem lesznek válaszai....

A folyamat megállítása több lépcsős, összetett feladat lesz, melynek első lépéseként az ágazat bérezését szükséges rendezni oly módon, hogy abban a **szakemberek bére**

- **értékarányosan meghaladja a mindenkori minimálbért és ne csak kiegészítésekkel érje azt el;**
- **tükrözze a munkában, közsférában eltöltött kemény évek különbözőségeit, és**
- **képviselje a tudás, a képzettség, különösen a diploma értékét, az annak megszerzésébe fektetett időt, energiát és nem kevés anyagi forrást.**

Ehhez eltérő szintű, a különböző besorolások és fizetési fokozatoktól függően **minimálisan 30-50%-os azonnali béremelés szükséges**, melynek fedezetét egyértelműen a központi költségvetésben kell biztosítani, még töredékét sem szabad a fenntartókra, önkormányzatokra hárítani.

Ezt követeli a szociális és gyermekvédelmi szakma a maga és az általa ellátott egyének, családok védelmének további biztosítása érdekében, 2013. év végén a Szociális Munka Világnapján.

Gál Antal
Módszertani Gyermekjóléti Szolgálatok
Országos Egyesületének elnöke